

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 4. De vestitu Cardinalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

14. Presbyteri Cardinales ex consuetudine possunt minores Ordines conferre suis familiaribus *Ioan. Andr. in c. 1. de supplen. negl. Pral. Barb. de potest. ep. par. 2. alleg. 3.* Familiaris cenletur, qui victum, & ministerium aliquod certum obtinet, uti à *Rot. a. decisum est. decis. 584.*

15. Palmarium est, quod ordinariè de illorum Collegio & corpore tantum eligendus est, qui toti Ecclesiæ præsit, S. Petri successor, & Christi in terris Vicarius. *6. ubi periculum de elect. in 6. Can oportebat dist. 79. Azor. II. l. 4. c. 1. q. 3. Tholos. l. 15. Syn. c. 4. n. 2.* Non repugnat tamen subinde alium non Cardinalem extollere, & coronare, cum ad id muneris totius orbis dignissimus quæri debeat. *Henriq. l. 10. c. 27.* **NOTA.** Cardinalis qui ab obedientia Papæ recedit, non gaudet privilegiis sibi concessis, ita ut excommunicationem incurrat, qui ipsum lædunt. *Cardin. Tuschus Concl. 102.*

§ IV.

De Vestitu Cardinalium ordinario.

I. Cardinalium habitus ordinarius coloris rubri & violacei est: sub rubro, qui ex prædictis mixtus videtur, in tertiâ Adventus Dominicæ, & quartâ Jejunii majoris utuntur. Materia est lana, aliquando tela sericea: holosericum, & qui cognatus illi, non attingunt. Cum toga violacea utendum, Pileus & reliqua ejusdem coloris sunt. In lectu similiter, nisi quod aurum omne desit, etiam in limbo Pilei. Rubræ togæ jungitur Pileus subrubri coloris, cum ornamentis ejusdem generis.

II. Tempore Adventus excepta Dominica tertiâ, à septuagesima usque ad tempus Paschale, feriis sextis, vigiliis, quatuor temporibus, die commemorationis animarum, & quocunq; alio exequiarum violaceo habitu utuntur: neque tunicam ex sericeo filo gestare fas. Excipe quatuor tempora post Pentecosten proximè, ubi rubro colore utuntur: festa item duplicia, quæ in feriam sextam incidunt extra Adventum, & Quadragesimam: præterea Festum Annunciationis B. V. cum in Quadragesima celebratur: Vigiliam Nativitatis Dominicæ usque ad Octavam trium Regum, Dominicam Paschatis usque ad Festum SS. Trinitatis, totam Octavam Corporis Christi, & Assumptionis Deiparæ, omnium Sanctorum, Patroni Urbis Romæ, & Ecclesiarum titularium, creationis, & coronationis Papæ, Festum Cathedralis Petri denique solennia Festa, dies publicæ lætitiæ dedicatos, quibus omnibus coloris rubei usus est.

III. Quando in Ecclesia sua Cathedrali vel titulari resident, rubro vestiuntur officio assistentes divino: item in processionibus publicis ex urgente necessitate institutis in prædictis Ecclesiis, modò nō sint excepti dies juxta superius dicta.

IV. Extra Urbem & Italiam potissimè quolibet tempore, ut commodum videbitur, Cardinales legati à latere purpureo vel violaceo colore utuntur. Diebus jejunii & indulgentiarum in forma Jubilæi tam intra, quàm extra processionem violaceus habitus defertur.

V. In Jubilæo anni sancti, cum quatuor Urbis Ecclesias visitant, quod tempus illud pœnitentiæ censeatur, viola-

ceo induuntur, ut sub Greg. XIII. Anno salutis 1575. & Clemente VIII. Anno 1600. factum est, cum septem Ecclesias invilerent extra tempus Paschale.

VI. Quando Pontifex equitat solenni situ, ut in Festo Annunciationis Deiparæ, mulis vesti Cardinales simul tunicâ rubrâ induuntur. Extra solennem equitationem pallii usus est, & mossetei supra roquetum cum pileo non Pontificali coloris, quem tempus exigit.

VII. Cum Legatus aliquis Cardinalis, vel recens creatus à Collegis suis deducitur, postquam Urbem intravit, habitu violaceo utuntur: similiter cum mulis vehuntur ad Consistorium publicum: rubro autem, quâdo ad sacella solennia. Extra tempus Adventus, Septuagesimæ, & Quadragesimæ, idem mulo, qui domi no habitus tribuitur; pluvix arcendæ lacerina superinjicitur.

VIII. Quocunq; tempore (*exceptis de quibus supra n. 2.*) in Ecclesiâ titulari alicujus Cardinalis solennis Missa agitur, habitum rubrum præferent, non obstante, quod Collegæ violaceo induti sunt: postremo nihilominus loco sedebit, nec benedictionem impertiet, nisi fortè idem

iple solegne officium peragat. Si ordinaria Missa dicatur in titulari Ecclesia aliqua, Pontifice absente, puta, in S. Sabinæ in die Cinerum; ad S. Mariam de Minerva in Festo Annunciat B. M. V. vigiliis, vel exequiis propter Principem sæcularem defunctum, Cardinalis ejus tituli eodem cum reliquis colore utetur, tenebitque locum alias sibi debitum.

IX. Cardinales Archipresbyteri trium Ecclesiarum Patriarchalium, S. Joannis Lateran. S. Petri, & S. Mariz majoris privilegiati sunt, eisdemque gaudent prærogativis in Ecclesia sua, quibus alii Cardinales in sua titulari.

X. Qui ex ordinibus religiosis assumpti sunt, ordinis habitum & colorem non mutant, excepto caputio, & bireto, quæ rubri coloris sunt ex Constitutione Greg. XIV. & quia roqueto non utuntur in sacris, ejus loco albam induunt. De Societ. Jesu Patribus aliter dicendum, quia certum habitum non gestant. In *Robert. Card. B. Arm.* eundem cum aliis Cardinalibus non Monachis habitum vidimus, quamvis infra illum nigro ordinis sui & clericali indueretur. *Claudius Vaure in Descrip. Curia Romana c. 21.*

TITULUS XI.

De Legatis Apostolicis.

I. **Q**uia ad Sedem Apostolicam non unius Provincia, sed universi orbis causæ, & negotia deferuntur, nec omnes cognosci & decidi possunt in absentia eorum, quorum

interest, necessitas exigit, per Nuncios & Legatos expedire. Mittuntur itaque auctoritate Pontificia nunc Cardinales, nunc alii de Clero, aut Curialibus Romanis, qui maximè idonei videntur. c. 1. & 2. dist.